

REKORD FELÁLLÍTÁSÁRA KÉSZÜL BIDEN

– 11 MILLIÓ ILLEGÁLIS
BEVÁNDORLÓ KAPNA
ÁLLAMPOLGÁRSÁGOT

Migrációkutató Intézet

Gyorselemzések

2021/2

2021.01.20.

REKORD FELÁLLÍTÁSÁRA KÉSZÜL BIDEN

— 11 MILLIÓ ILLEGÁLIS BEVÁNDORLÓ KAPNA ÁLLAMPOLGÁRSÁGOT

Joe Biden az elnöki kampánya során egyértelműen egy liberálisabb bevándorlási politikára tett ígéretet. A Trump által követett biztonságpolitikai hangsúlyt humanitárius szemüvegre cserélő új demokrata elnök első számú szimbolikus intézkedése lehet, hogy az országban tartózkodó 11 millió illegális bevándorlónak állampolgárságot ad. Ugyanakkor nehezített pályán kell majd haladnia: a politikailag megosztott Kongresszus mellett saját pártjában is ellenállásba ütközhet túlságosan megengedő, laza bevándorlási elképzelései miatt. Ráadásul a botrányokba és tüntetésekre fulladó hivatalátadás, illetve az Egyesült Államokat továbbra is súlyosan érintő koronavírus-járvány miatt várhatóan csak késéssel tud majd ráfordulni a bevándorlási tárgyú jogszabályalkotásra.

Bevezetés

Január 20-án lép hivatalba az Amerikai Egyesült Államok tavaly novemberben megválasztott új elnöke, Joe Biden. Az elnök már beiktatása napján több rendeletet tervez aláírni, sőt, a hivatalban töltött első száz nap alatt egy nagyszabású bevándorlási tervet fog benyújtani a Kongresszusnak, amelyben az elnökválasztási kampány során tett ígéreteit kívánja jogszabályokba önteni. Habár a 2020-as elnökválasztási kampány főképpen a COVID-19 világjárvány, az amerikai gazdaság helyzete és a tüntetéshullámok köré épült, Biden komoly ígéreteket fogalmazott meg a bevándorlási politika kapcsán is.

Az Amerikai Egyesült Államok egy klasszikus multikulturális társadalom és hagyományos bevándorlási célpont¹, így a bevándorlás – különösen az Obama-adminisztráció idején – jelentős belpolitikai kérdéssé vált szövetségi szinten.² Joe Biden több alkalommal bírálta Donald Trump bevándorlási politikáját, „erkölcsi kudarcnak és nemzeti szégyennek” titulálva azt. Úgy véli, hogy elődje az amerikai értékek és a történelem ellen folytatott támadást, hiszen az Amerikai Egyesült

¹ 2018-as adatok szerint az USA-ban közel 45 millió külföldön született személy él, közülük csaknem 11 millióan illegális (unauthorized) bevándorlónak minősülnek.

² PÁRDU CZ – JANIK, 2020.

Államok a bevándorlók nemzete.³ Biden szerint az, hogy bevándorlók nemzedékei érkeztek Amerikába, a nemzet vitathatatlan erőforrása, amely hozzájárult a hatékonyabb gazdasági növekedéshez és a társadalmi-gazdasági kihívások kezeléséhez.

A Biden-féle szemléletmód

Az új amerikai elnök migrációs szemléletmódja illeszkedik a korábbról ismert demokrata párti nézőponthoz. Biden egyrészt folytatná a Barack Obama hivatali idejében megkezdett gyakorlatokat, másrészt elismeri, hogy tanulnia kell az akkor elkövetett hibákból – a bevándorlást nem kezelheti pusztán humanitárius kérdésként.

Joe Biden többször kijelentette, hogy prioritásként kezeli a Donald Trump által hozott bevándorlásügyi intézkedések felülvizsgálatát és a „drákói szigor” megszüntetését. Az elnök bevándorláspolitikájára az eddigi tervek alapján a kettősség lesz jellemző: egyrészt állampolgárságot adna a már az országban tartózkodó közel 11 millió – papírokkal nem rendelkező – bevándorlónak, ugyanakkor a migrációt kiváltó okokat a kibocsátó országokban kívánja megoldani. Ha valóban legalizálja és honosítja az ország területén jogszerűtlenül tartózkodó 11 millió személyt, akkor egy új rekordot állít fel. Sikere esetén ez a jogszabály lesz az, amely az amerikai történelem során a legtöbb illegális státuszú személynek állampolgárságot ad. A legnagyobb ilyen jellegű lépés Ronald Reagan elnök nevéhez köthető, aki 1986-ban közel 3 millió embernek adott amnesztiát.⁴ Domingo Garcia, az Államokban élő latin-amerikaiak legmeghatározóbb érdekképviselői csoportjának, a Latin-amerikai Polgárok Ligájának korábbi vezetője egyébként annyit fűzött hozzá Biden hangzatos ígéretéhez, hogy egyszer ezt a tervet már hallották Obamától, de végül abból sem lett semmi. Fontos látni, hogy az állampolgárság tömeges megadása fontos *pull factor*-ként működhet, hiszen, ha az útnak indulást fontolgatók – vagy akár már úton lévők – azt látják, hogy legalizálják az illegális bevándorlókat, akkor joggal számíthatnak arra, hogy az új rendszer számukra is megadja majd ezt a nagyvonalú lehetőséget. A végeredmény az USA-ra nehezedő migrációs nyomás növekedése lehet, vagyis pont ellentétes hatást válthat ki az intézkedés.

³ The Biden Plan for Securing Our Values as a Nation of Immigrants, 2020.

⁴ Business Standard, 2021.

A bevándorlás mint gazdasági tényező

Biden élesen bírálta Donald Trump falépítési „megszállottságát”, amely szerinte semmit sem tesz a biztonsági kihívások kezelése érdekében, annak ellenére, hogy az adófizetők dollármilliárdjaiba kerül. Ezt az érvelést azzal támasztja alá, hogy a legtöbb illegális tevékenység a legális határátlépő pontokon történik, valamint az országban jogszerűtlenül tartózkodó bevándorlók nem illegálisan lépték át a határt, hanem lejárt vízummal tartózkodnak az Egyesült Államok területén. Biden ígérete szerint lekerülnek a napirendről a határfal építésére vonatkozó tervek.

Az új elnök szemlélete szerint a bevándorlók erősítik az amerikai gazdaság versenyelőnyét, hiszen a gazdaság kulcsfontosságú ágazatai a bevándorló munkaerőre épülnek. Az általa hivatkozott kutatások szerint a külföldi születésű munkavállalók évente 2 billió dollárral járulnak hozzá az amerikai gazdaság bővüléséhez. Tehát a munkaképes korú bevándorlók élénkítik a gazdaságot, sokszínűvé teszik a közösségeket és az ország folyamatosan növekszik és fejlődik – olvasható Biden kampányoldalán.

Biden terve

A Biden-adminisztráció a bevándorlási politika reformját a következőkben látja: jobb és hatékonyabb határvédelmi technológiákba való befektetés, a határátlépő pontok infrastruktúrájának fejlesztése, a kormányzati szervezetek közötti együttműködés javítása, valamint a szomszédos országokkal való partnerségi viszony kiépítése. Elkötelezettek továbbá a tisztességes és humanitárius elveken alapuló bevándorlási rendszer, valamint a bevándorlókat kibocsátó országok támogatása mellett.

Már az Obama-Biden-adminisztráció is azt vallotta, hogy a Közép-Amerika országaiból érkező illegális migrációt elsősorban nem a déli határvonal megerősítésével kell megfékezni (szemben a szigorítás párti Trump-adminisztrációval). Biden várhatóan össze fogja hívni a regionális partnereket (El Salvador, Guatemala, Honduras, Mexikó, Kanada) hogy közös megoldást találjanak a regionális szintű problémákra. Kérdéses, hogy az érintett kibocsátó és tranzitországok mennyire képesek és hajlandóak mérsékelni a kivándorlást (és a kivándorlási hajlandóságot). Ezen belül különösen izgalmas kérdés, hogy az elmúlt években – egészen a közelmúltig is – népszerű ún. „migránskaravánok” elindulásának megakadályozásában sikerül-e szövetségesre lelnie a nemzetközi partnerekben.

Biden ígéretet tett arra vonatkozóan, hogy a bevándorlási rendszer reformját a határ védelmének és az emberi méltóság védelmének jegyében fogja véghez vinni. Hivatali idejének első 100 napjában azon eljárások megszüntetését helyezheti előtérbe, amelyek a menedékkérelmek elbírálásának hatékonyabbá tételére fog koncentrálni. A demokrata vezető érvelése szerint a Trump által hozott rendelet, amely maximálta a naponta kiadható menedékkérelmek számát, súlyos biztonsági kockázatot jelent a menekültekre nézve, ugyanis kénytelenek a veszélyes városokban, az erőszakos szervezeteknek való kitettség mellett akár hónapokat is várakozni.

Biden kezdeményezni fogja a „muszlim tiltásként” elhíresült rendelkezések eltörlését is, amelyek a meghatározott muszlim többségű országokból Amerikába érkezők belépése ellen születtek. Az új elnök úgy véli, hogy ez nem csupán kirekesztő hozzáállás, de egyenesen a terroristák toborzóeszközeként is szolgálhat. Ezzel szemben Donald Trump elnök úgy látta, hogy pont ezzel tudták elejét venni a szélsőséges vallási csoportok és dzsihádisták szervezetek beszivárgásának.

Kihívások

Az optimista reformtervek ellenére komoly kihívásokkal néz szembe a hivatalba lépő Biden-adminisztráció. Bár elnökjelöltsége idején hosszú, ambiciózus tervet dolgozott ki a bevándorlás területén, a megosztott Kongresszus várhatóan komoly akadályt fog jelenteni az elképzelések konkrét megvalósítása során (ahogy azt korábban Trump esetében is láttuk). Vagyis hiányoznak a politikai feltételek egy átfogó reformterv végrehajtásához (függetlenül attól, hogy az mennyire ígérkezik célravezetőnek). Ráadásul egy túlságosan laza és liberális bevándorlási rendszer kiépítésére vonatkozó tervnek várhatóan a Demokrata Párton belül is lesznek ellenzői, így az új elnöknek párton belüli politikai küzdelmekre is fel kell készülnie.

Továbbá valószínűsíthető, hogy a botrányokba és tüntetésekbe fulladó hivatalátadás – illetve az elhúzódó súlyos koronavírus-járvány – miatt Biden csak megkésve kezdheti el programjának végrehajtását. Biden terveit egyébiránt a szakszervezetek sem fogadták kitörő örömmel, hiszen ellenzik az általa támogatott ideiglenes munkavállalói programokat. Nem zárható ki az sem, hogy Biden olyan szintre emeli majd a minimálbér mértékét, amelyet a munkaadók és gazdák nem lesznek majd képesek megadni az ideiglenes munkavállalóknak.⁵

⁵ NOWRASTEH, Alex – BIER, David J., 2020.

További kockázat, hogy Biden ugyanúgy túlléphet a végrehajtó intézkedések határain, mint Obama elnök tette, amikor legális státuszt biztosított az illegális bevándorlóknak a törvények betartása nélkül. Ezzel összességében kifogta a szelet a kongresszusi reform erőfeszítéseinek vitorlájából, miközben valójában nem sokat tett a legális bevándorlási rendszer kiszélesítéséért. Biden valószínűleg jobban szem előtt tartja majd a Kongresszust és azt, hogy miként reagál a végrehajtó hatalom, mivel több évet töltött a Szenátusban, mint az amerikai történelem bármely más elnöke.⁶

Ráadásul az optimista tervek ellenére a bevándorlási rendszer átalakítása ekkora kormányzati szervezetirendszer és bürokrácia mellett önmagában is hosszadalmas folyamat lesz, nem beszélve arról, hogy milyen adminisztrációs kihívást jelent a mintegy 11 millió bevándorló állampolgársági dokumentációjának lebonyolítása úgy, hogy még jelenleg is több mint 1 millió beadott állampolgárság iránti kérelem vár elbírálásra. Kivehető tehát, hogy Biden elképzeléseit nem lehet egyik napról a másikra megvalósítani, hiszen a politikai feltételek mellett a jogszabályi és adminisztratív háttér is hiányzik.

⁶ *Uo.*

Felhasznált irodalom

BUSINESS STANDARD „*Joe Biden to prioritize legal status for millions of immigrants*”, 2021.01.18. Forrás: https://www.business-standard.com/article/international/joe-biden-to-prioritize-legal-status-for-millions-of-immigrants-121011700087_1.html Letöltve: 2021.01.18.

FORBES „*U.S. Immigration Policy To Be a Biden Priority*”, 2020.12.23. Forrás: <https://www.forbes.com/sites/andysemotiuk/2020/12/23/us-immigration-reform-to-be-a-biden-priority/?sh=48da6b317ce8> Letöltve: 2021.01.18.

NBC NEWS „*Incoming Biden Administration to Migrant Caravan: Don't Come, You Won't Get In Immediately*”, 2021. 01.17. Forrás: <https://www.nbcnews.com/politics/immigration/incoming-biden-administration-migrant-caravan-don-t-come-you-won-n1254550> Letöltve: 2021.01.18.

NOWRASTEH, Alex – BIER, David J., 2020. „*A Pro-Immigration Agenda for the Biden Administration*” Forrás: <https://www.cato.org/policy-report/november/december-2020/pro-immigration-agenda-biden-administration> Letöltve: 2021.01.19.

PÁRDU CZ ÁRPÁD – JANIK SZABOLCS „*Bevándorlás újrátöltve – mi várható az amerikai elnökválasztás után?*”, 2020. Forrás: <https://www.migraciokutato.hu/2020/10/30/gyorselemzes-17-2020-bevandorlas-ujratoltve-mi-varhato-az-amerikai-elnokvalasztas-utan/> Letöltve: 2021.01.18.

The Biden Plan for Securing Our Values as a Nation of Immigrants, 2020. Forrás: <https://joebiden.com/immigration/> Letöltve: 2021.01.18.

VOA „*Biden: Reversing Trump Immigration policies Will Take Months*”, 2020.12.22. Forrás: <https://www.voanews.com/usa/immigration/biden-reversing-trump-immigration-policies-will-take-months> Letöltve: 2021.01.18.

A Migrációkutató Intézet elektronikus kiadványsorozata

Kiadó: **Migrációkutató Intézet**

A kiadó elérhetősége: H-1518 Budapest, Pf. 155

Tel.: +36 1 372 0191

E-mail: info@migraciokutato.hu

© Migrációkutató Intézet, 2020

Sorszám: 2021/2